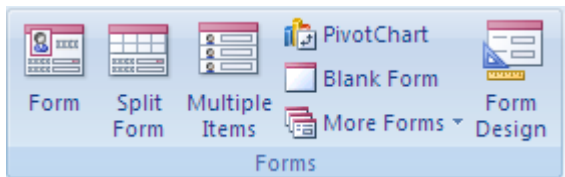

MASKE U MICROSOFT ACCESS-U

Maske (eng. *forms*) ili obrasci su objekti baze podataka u Accessu koji služe za unošenje, brisanje i mijenjanje podataka u tablicama i osiguravaju funkcionalnije i ljepše korisničko sučelje prema tim podacima. Unošenje, brisanje i mijenjanje podataka moguće je obaviti direktno u tablicama, ali maske imaju neke prednosti pred takvim načinom upravljanja podacima jer su prilagođene korisnikovom načinu rada i razmišljanja.

Da bi se napravila maska u Accessu treba se na izborniku *Create* odabrati karticu naredbi *Forms*.

Postoje više načina izrade maske:

- stvaranje maske na temelju postojeće tablice ili upita (*Form*),
- stvaranje podijeljene maske (*Split Form*),
- stvaranje tabličnog prikaza maske (*Multiple Items*),
- stvaranje prazne maske (*Blank Forms*),
- stvaranje maske korištenjem čarobnjaka (*More Forms - Form Wizard*), i
- stvaranje maske u konstrukcijskom pregledu (*Form Design*).

Svaka maska može se pregledati u tri pregleda:

1. pregled *Layout View* – omogućava da se vidi kako će izgledati maska s prikazanim podacima iz tablice ili upita, te služi da se raspoređuju polja i formatira prikaz podataka u njima,
2. pregled *Design View* – u ovom prikazu se ne vide podaci iz izvorne tablice ili upita, služi za podešavanje strukture i sadržaja maske, i
3. pregled *Form View* – omogućava pretraživanje izvorne tabele ili upita, pregledavanje podataka, njihovo ažuriranje i dodavanje novih podataka.

Primjer 1. Stvaranje maske na temelju postojeće tablice ili upita (*Form*)

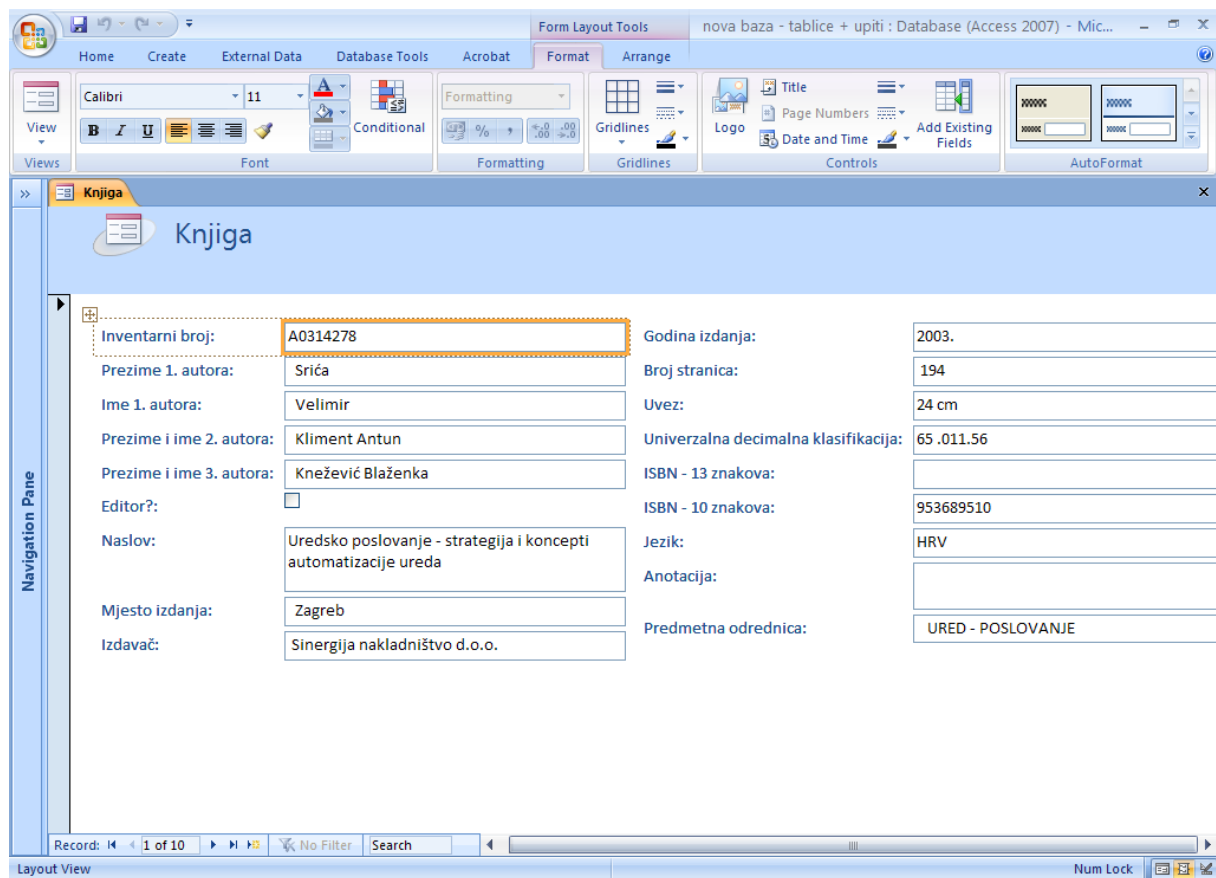
Ovaj način stvaranja maske je najjednostavniji način izrade maske jer Access na temelju odabrane tablice ili upita automatski generira novu masku.

Prvi korak prilikom ovakvog načina izrade maske je odabir postojeće tablice ili upita na navigacijskom panou koji se nalazi s lijeve strane početnog prozora Accessa. Nakon toga se u izborniku *Create* na kartici naredbi *Forms* odabire opcija *Form*.

Otvora se prozor koji prikazuje novu masku u pregledu *Layout*.

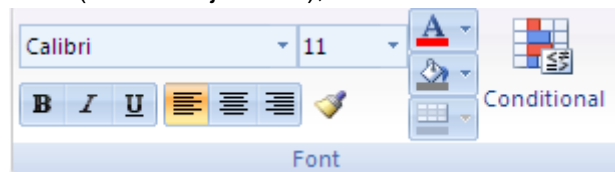
U pregledu *Layout* se polja koja su preuzeta na masku premještaju prevlačenjem s jednog mjesta na drugo, mogu se povećavati ili smanjivati polja za prikaz podataka, definirati i mijenjati font (veličina, debljina i boja), te se definira struktura i pozicija polja na maski.

Ova vrsta maske prikazuje istovremeno podatke o samo jednom zapisu iz izvorne tablice ili upita.

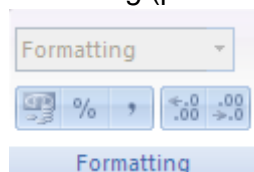

Prikaz *Layout* otvara dva takozvana kontekstna izbornika: izbornik *Format* i izbornik *Arrange*. Izbornik *Format* – sadrži kartice naredbi:

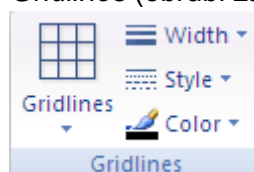
Font (oblikovanje fonta),

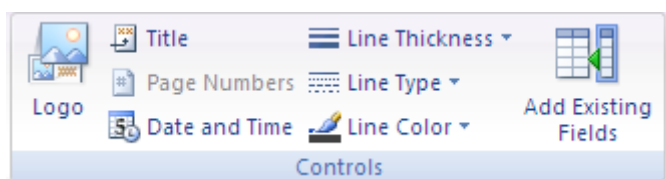
Formating (podešavanje izgleda podataka prilikom ispisa u maski),

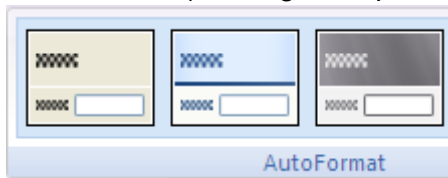
Gridlines (obrubi za tablice ili sadržaje maske),

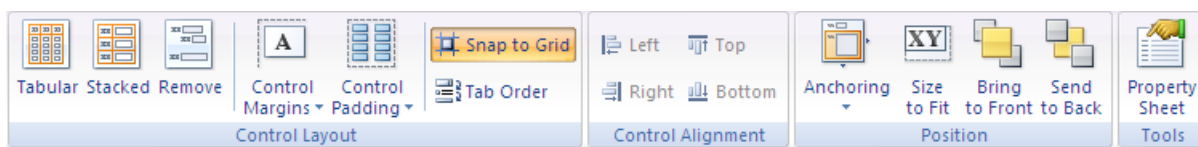
Controls (dodavanje gotovih objekata [npr. logo, datum] i polja iz izvorne tablice)

i *AutoFormat* (sadrži gotove predloške za izgled maske).

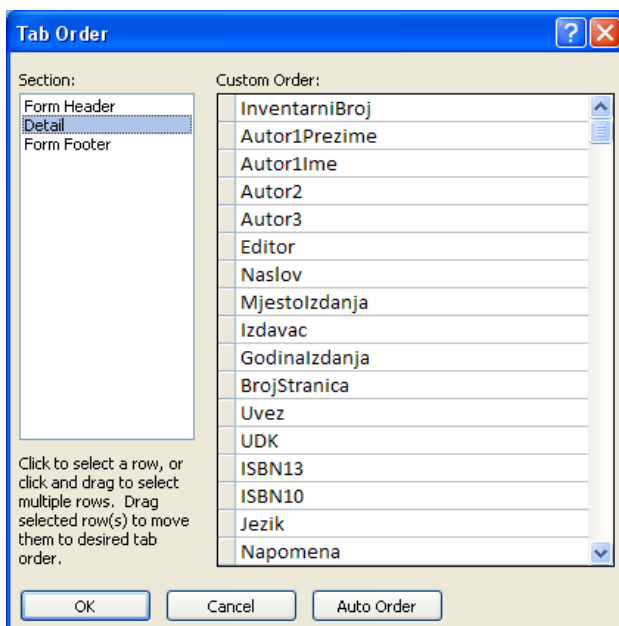

Izbornik *Arrange* – koji sadrži kartice naredbi *Control Layout*, *Control Alignment*, *Position* i *Tools*.

Kartica naredbi *Control Layout* omogućava mijenjanje rasporeda objekata na masci, s time da se za izabrani objekt najprije treba odabrati opcija *Remove* (da bi se poništio važeći raspored), a tek onda odabrati jedan od ponuđenih rasporeda (*Tabular* i *Stacked*). Opcija *Control Margins* definira odnos veličine teksta koji se ispisuje u određenom objektu prema samoj veličini objekta odnosno određuje mjesto gdje će se unutar objekta ispisivati podatak. Opcija *Control Padding* koristi se da bi se definirao razmak između objekata na maski. Opcija *Snap to Grid* omogućava fiksiranje objekata na rešetku maske.

Tab Order opcija omogućava definiranje kretanja od jednog do drugog objekta na maski, a zadužen je za definiranje redoslijeda pozicioniranja objekata kada se za kretanje po objektima koristi tipka *Tab*.

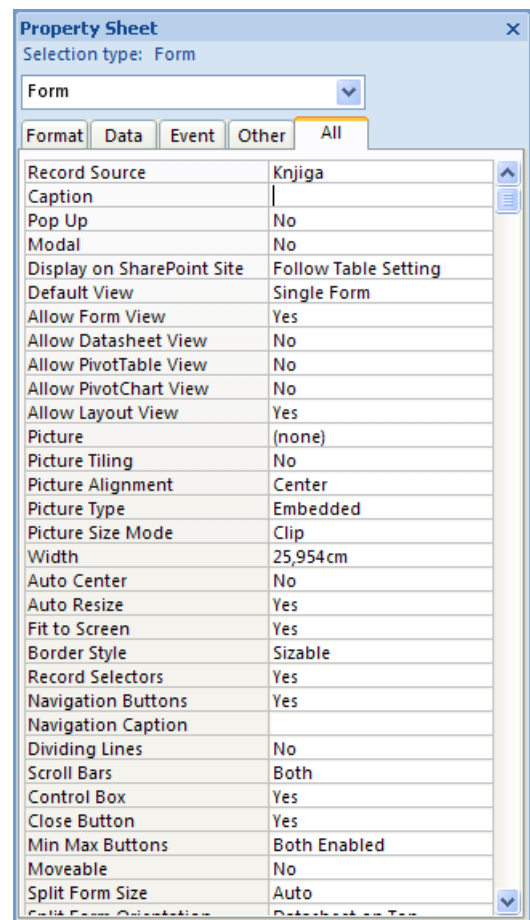

Kartica naredbi *Control Alignment* odnosi se na definiranje poravnanja teksta unutar objekta (lijevo, desno, gore i dolje).

Kartica naredbi *Position* obuhvaća opcije: *Anchoring* (ukoliko se mijenja veličina maske sukladno tome će se mijenjati veličina objekata koji su označeni ovom opcijom), *Size to Fit* (veličina objekta automatski se prilagođava tako da se mogu ispisati i najdulji podaci upisani u objektu), *Bring to Front* (objekti koju su skriveni ili djelomično pokriveni drugim objektima stavljaju se naprijed tako da budu vidljivi), *Sent to Back* (ima funkciju suprotnu opciji *Bring to Front*).

Kartica naredbi *Properties* sadrži samo jednu opciju: *Properties*. Odabirom te opcije otvara se prozor *Properties* gdje se mogu definirati karakteristike pojedinih objekata na maski ili pak same maske.

Properties definira karakteristike bilo cijele maske, bilo svakog pojedinog dijela (objekta) koji se nalazi na maski. Kada je uključen prozor *Properties*, svaki put kad je na radnoj površini odabran neki objekt automatski se njegove karakteristike prikazuju u prozoru *Properties*. Te karakteristike grupirane su pet grupa: *Format*, *Data*, *Event*, *Other* i *All*. U zadnjoj grupi *All* navedene su sve karakteristike koje su podijeljene po ostalim navedenim grupama.

Primjer 2. Stvaranje podijeljene maske (*Split Form*)

Podijeljena maska služi da se isti izvor može istovremeno promatrati na dva načina:

1. izdvaja se i prikazuje odabrani (samo jedan) zapis iz tablice na **maski** (u gornjem dijelu prozora), i
2. svi podaci iz izvora (tablice ili upita) su prikazani na jednom mjestu u obliku **tablice** (u donjem dijelu prozora).

Da bi se stvorila podijeljena maska (maska koja se sastoji od dva dijela: maske i tablice) najprije se treba označiti tablica ili upit na temelju kojeg će se stvarati maska. Nakon toga se na izborniku *Create* odabire na kartici *Forms* opcija *Split Forms*.

The screenshot shows the Microsoft Access 2007 interface. The top ribbon includes 'Form Layout Tools' with tabs for 'Home', 'Create', 'External Data', 'Database Tools', 'Acrobat', 'Format', and 'Arrange'. The main window displays a form titled 'Knjiga' with the following fields:

- Inventarni broj: A0314278
- Prezime 1. autora: Srića
- Ime 1. autora: Velimir
- Prezime i ime 2. autora: Kliment Antun
- Prezime i ime 3. autora: Knežević Blaženka
- Editor?:
- Naslov: Uredsko poslovanje - strategija i koncepti automatizacije ureda
- Mjesto izdanja: Zagreb
- Izdavač: Sinergija nakladništvo d.o.o.
- Godina izdanja: 2003.
- Broj stranica: 194
- Uvez: 24 cm
- Univerzalna decimalna klasifikacija: 65 .011.56
- ISBN - 13 znakova:
- ISBN - 10 znakova: 953689510
- Jezik: HRV
- Anotacija:
- Predmetna odrednica: URED - POSLOVANJE

At the bottom, a table view shows the following data:

Inventarni broj	Prezime 1. aut	Ime 1. autora	Prezime i ime 2.	Prezime i ime 3.	Editor?	Naslov
A0314278	Srića	Velimir	Kliment Antun	Knežević Blaženka	☐	Uredsko poslovanje - strategija i koncepti automa
A0414711	Batler	Alison			☐	Microsoft Office Access 2003 bez tajni
A0615561	Clarke	Irvine III	Flaherty Theresa		☒	Advances in Electronic Marketing
A0615563	Ling	Rich	Pedersen Per E.		☒	Mobile Communications: Re-negotiation of the Sc
A0615576	Yee	George			☒	Privacy Protection for E-Services
A0917467	MacDonald	Matthew			☐	Access 2007 - uputstvo koje vam nedostaje

Primjer 3. Stvaranje tabličnog prikaza maske (*Multiple Items*)

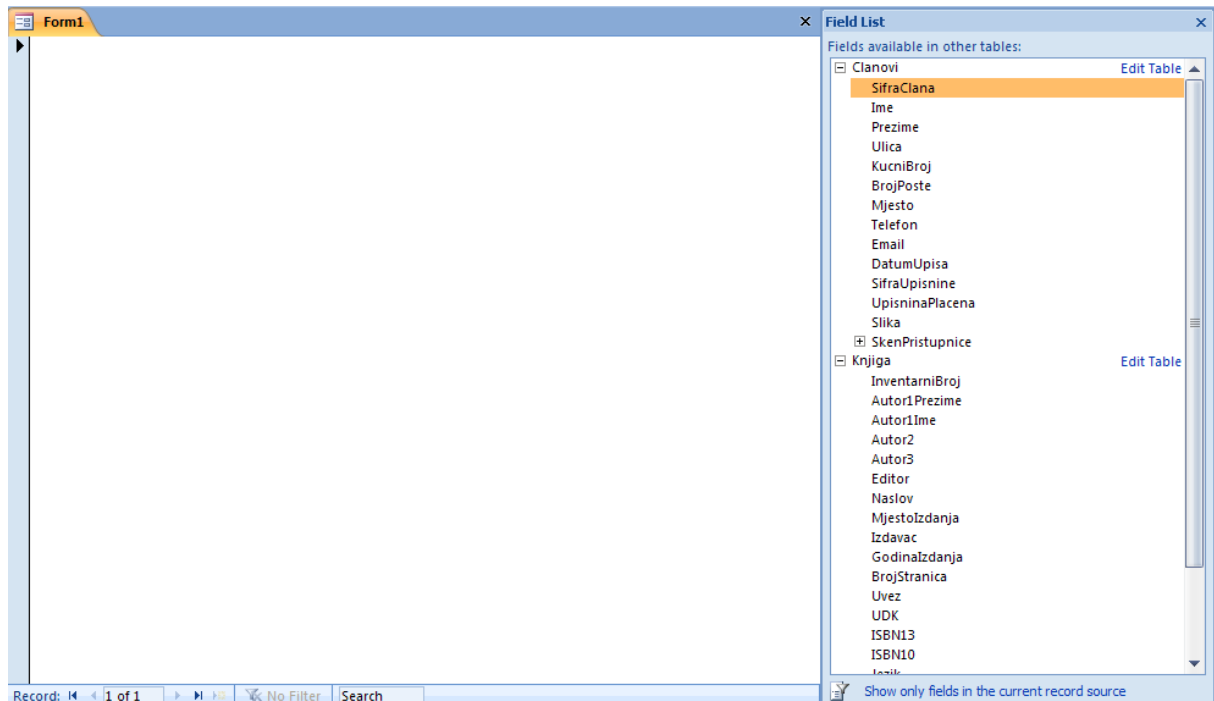
Tablični prikaz maske naziva se još i kontinuirana maska (*Continuous form*) jer prikazuje sve podatke iz izvora u obliku tablice. Da bi se stvorila ova vrsta maske najprije se treba označiti tablica ili upit na temelju kojeg će se stvarati maska. Nakon toga se na izborniku *Create* odabire na kartici *Forms* opcija *Multiple Items*.

The screenshot shows the Microsoft Access 2007 interface with a continuous form view of the 'Knjiga' table. The form displays a list of books with the following columns:

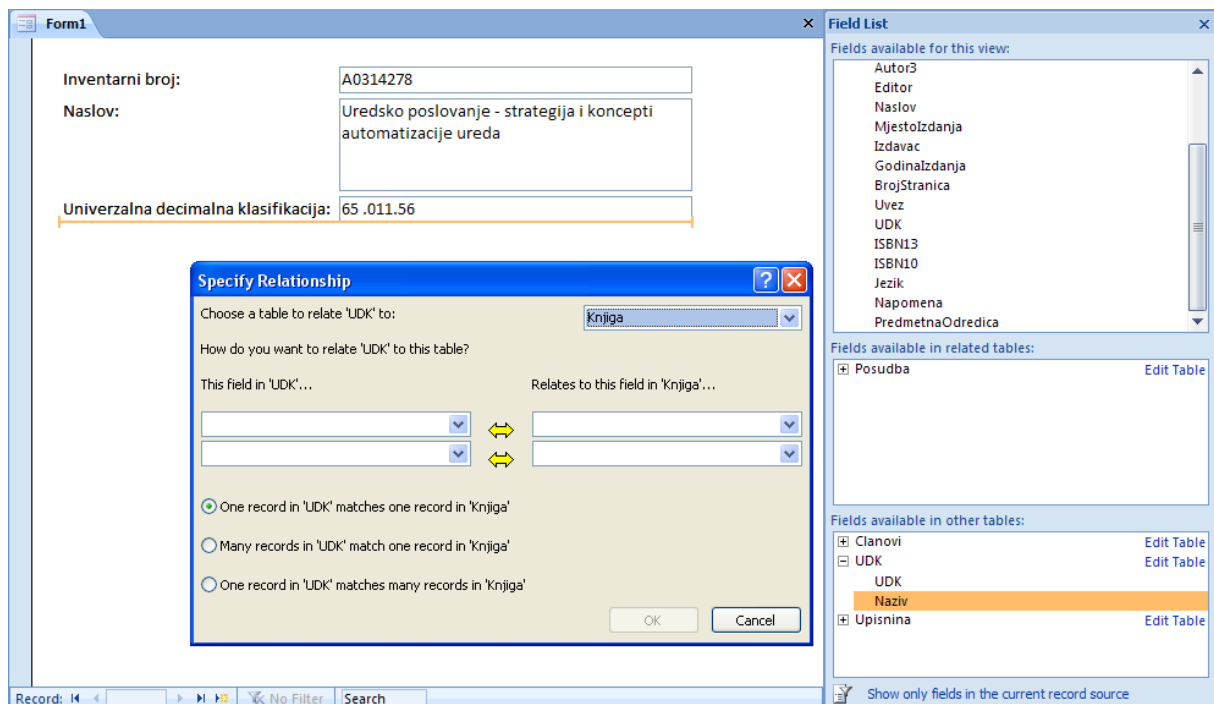
Inventarni broj	Prezime 1. autora	Ime 1. autora	Prezime i ime 2. autora	Prezime i ime 3. autora	Editor?	Naslov
A0314278	Srića	Velimir	Kliment Antun	Knežević Blaženka	☐	Uredsko poslovanje - strategija i koncepti auto
A0414711	Batler	Alison			☐	Microsoft Office Access 2003 bez tajni
A0615561	Clarke	Irvine III	Flaherty Theresa		☒	Advances in Electronic Marketing
A0615563	Ling	Rich	Pedersen Per E.		☒	Mobile Communications: Re-negotiation of the
A0615576	Yee	George			☒	Privacy Protection for E-Services
A0917467	MacDonald	Matthew			☐	Access 2007 - uputstvo koje vam nedostaje
A1017679	Ahson	Syed	Ilyas Mohammad		☒	RFID Handbook - Applications, Technology, Sec
A1017680	Geisler	Elie	Wickramasinghe Nilmi		☐	Principles of Knowledge Management - Theory
A1017681	Solove	Daniel J.			☐	Understanding Privacy
A1017682	Chander	Anupam	Gelman Lauren	Radin Margaret Jane	☒	Securing Privacy in the Internet Age
*					☐	

Primjer 4. Stvaranje prazne maske (*Blank Form*)

Ova opcija omogućava stvaranje prazne maske koju korisnik sam namjerava prilagoditi. Na izborniku *Create* odabire se na kartici *Forms* opcija *Blank Form*. Otvaraju se dva prozora: *Form 1* – prikaz maske u *Layout* pregledu i *Field List* koji sadrži popis tablica koje postoje u bazi i njihovih polja. Maska se stvara tako da se preuzimaju polja iz popisa tablica.

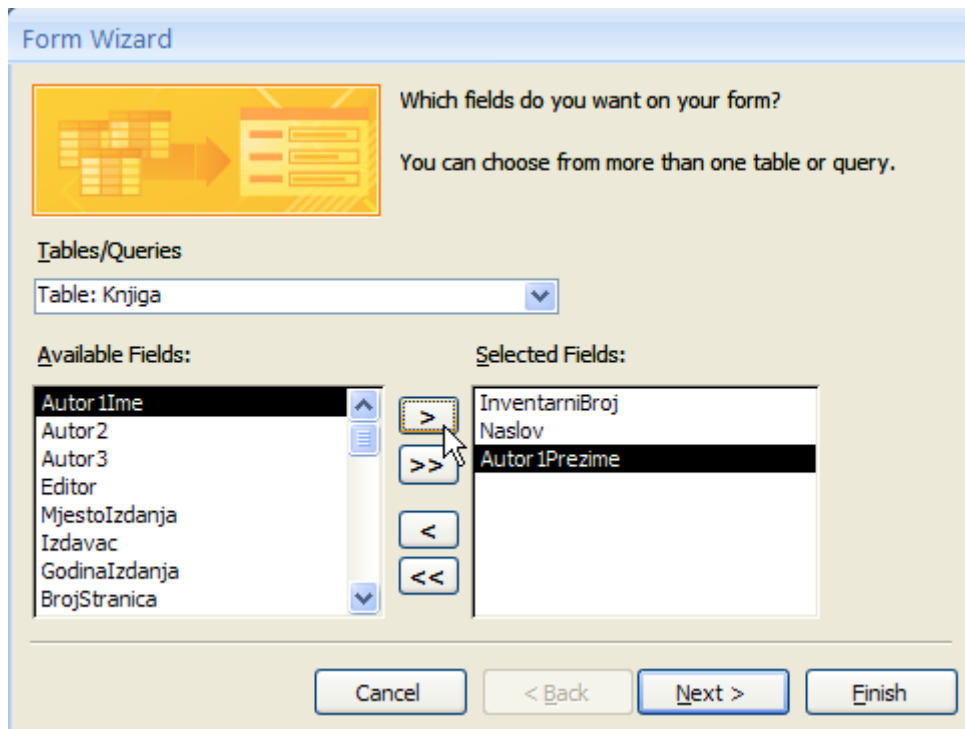

Izvor ovakvoj maski može biti jedna ili više tablica. Ukoliko se odaberu polja iz dvije tablice Access automatski traži povezivanje tih dviju tablica.

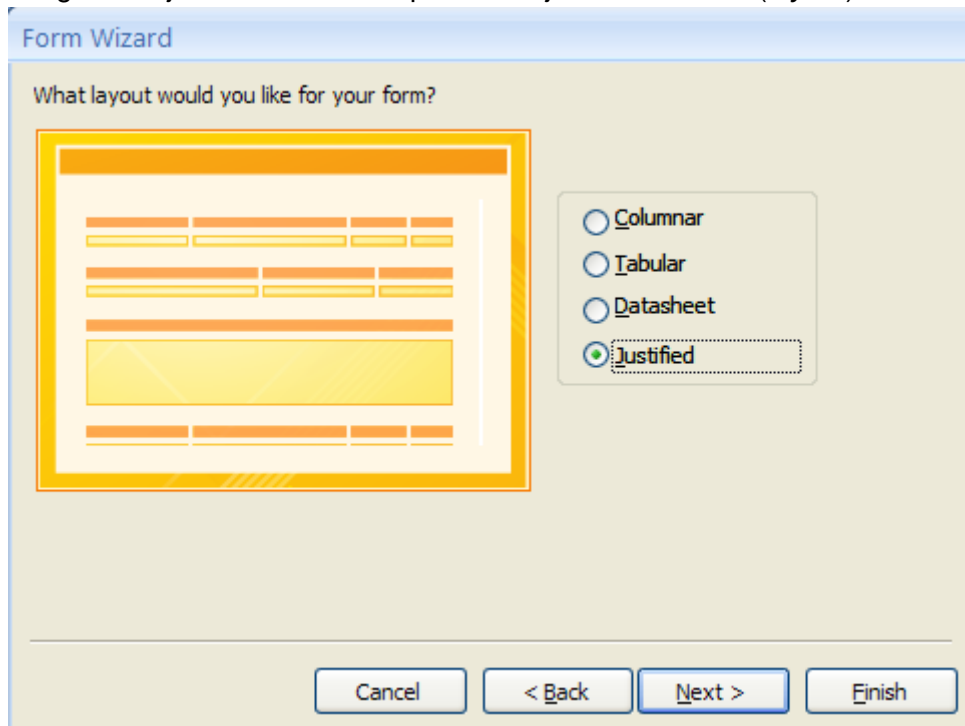

Primjer 5. Stvaranje maske korištenjem čarobnjaka (*More Forms - Form Wizard*)

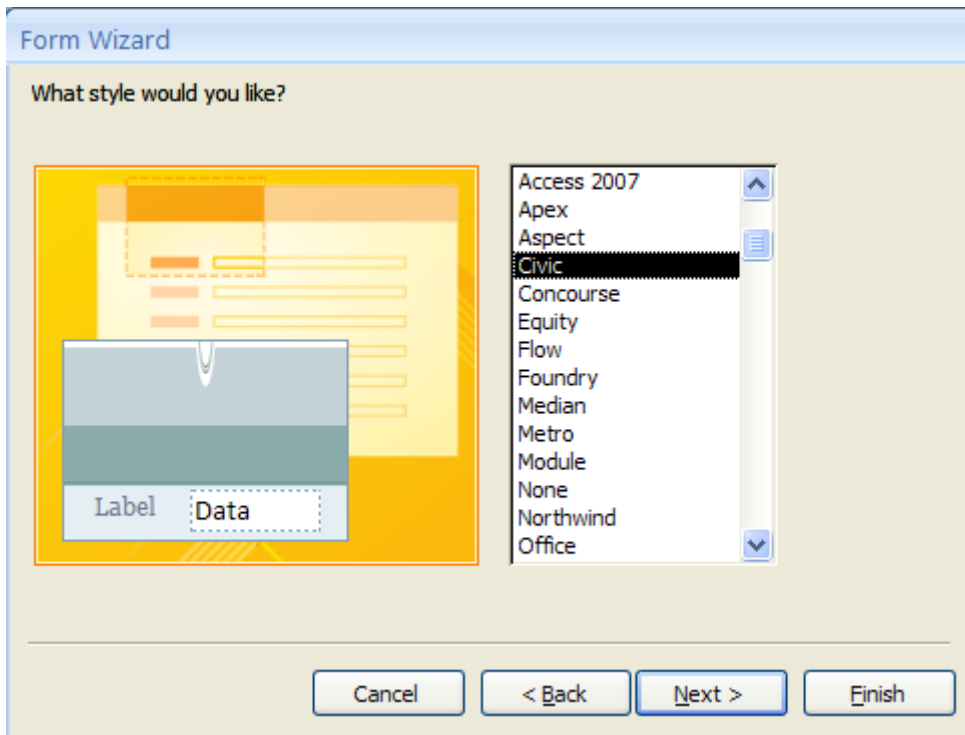
Prilikom ovakve izrade maske čarobnjak vodi korisnika po određenom broju predefiniраниh koraka da bi se napravila maska. Na izborniku *Create* odabire se na kartici *Forms* opcija *More Form* te se tu odabire opcija *Form Wizard*. Prvi korak je izbor izvora maske te polja koja će se preuzeti iz izvora (može se izabrati više izvora, u tom slučaju najprije se preuzimaju polja iz jednog izvora, a zatim iz drugog).

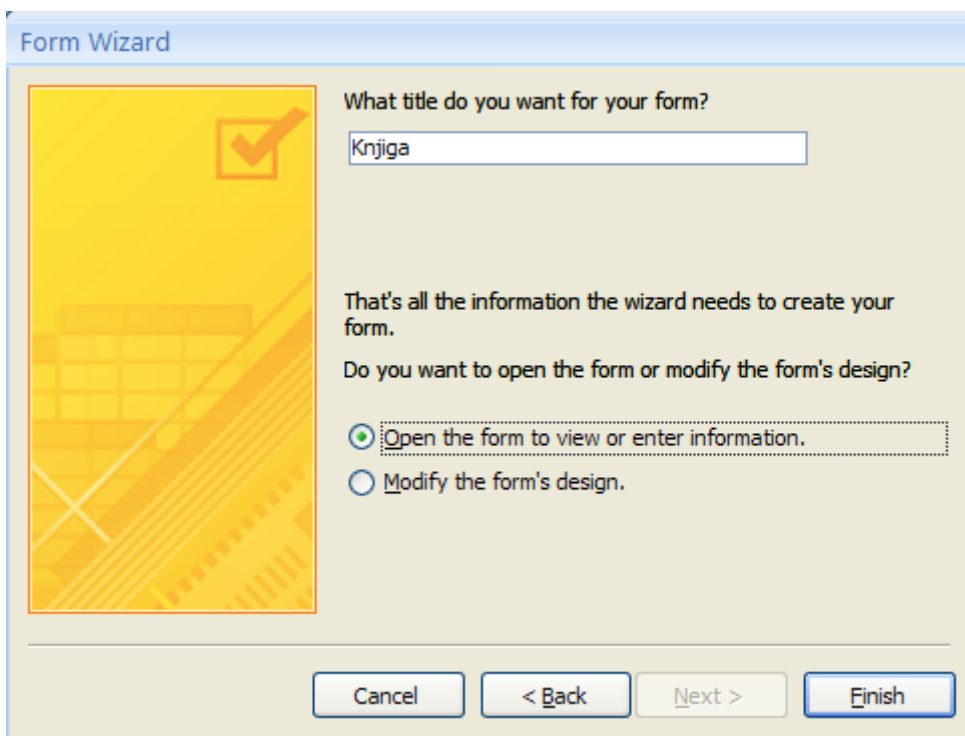
Drugi korak je odabir strukture prikaza objekata na maski (*layout*).

Nakon toga odabire se stil prikaza objekata na maski (boja pozadine; vrsta, veličina i boja fonta).

Zadnji korak odnosi se na definiranje imena maske i akcije koja će se izvoditi nad maskom nakon njezinog kreiranja (upisivanje podataka u masku ili otvaranje maske *Form Design* pregledu).

The screenshot shows an Access form titled "Knjiga" with a red header. The form contains the following data:

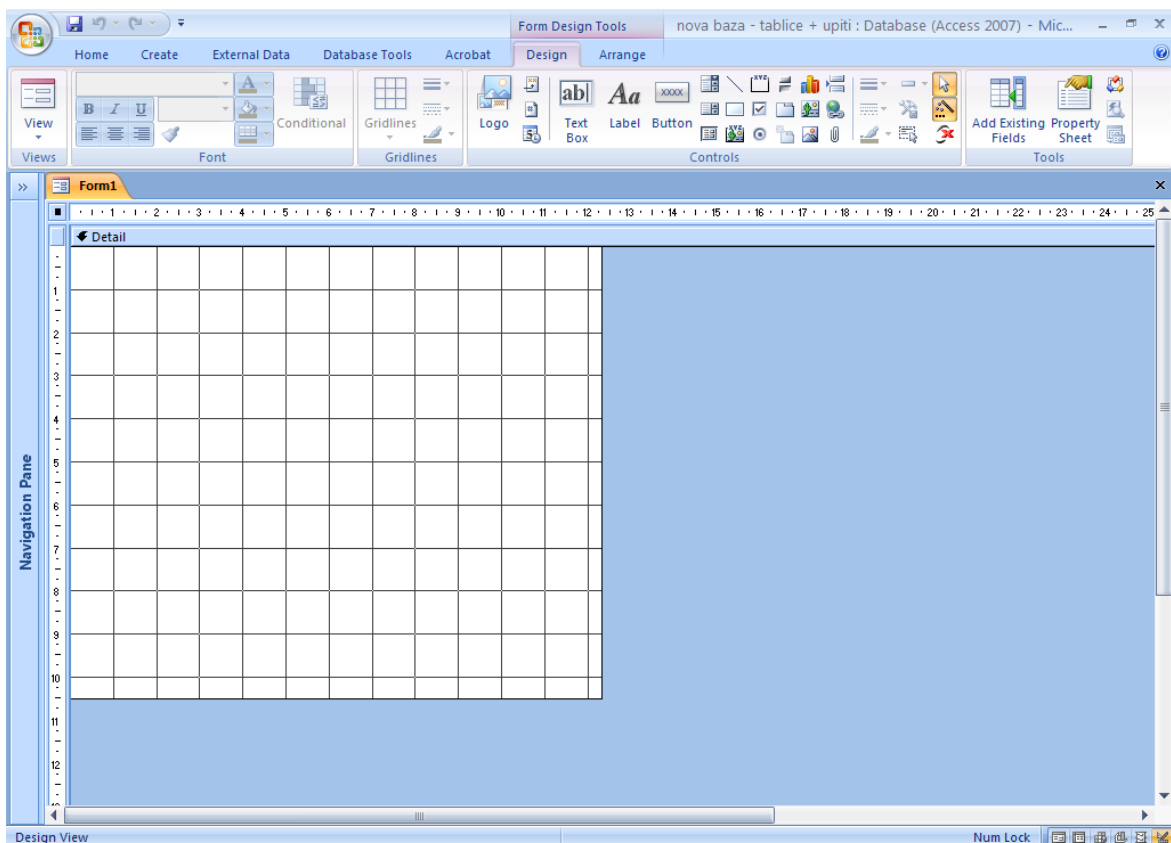
Inventarni broj		
A0314278		
Naslov		
Uredsko poslovanje - strategija i koncepti automatizacije ureda		
Prezime 1. autora	Ime 1. autora	Prezime i ime 2. autora
Srića	Velimir	Kliment Antun
Prezime i ime 3. autora		Izdavač
Knežević Blaženka		Sinergija nakladništvo d.o.o.
Mjesto izdanja	Godina izdanja	
Zagreb	2003.	

At the bottom of the form, there is a status bar showing "Record: 1 of 10", "No Filter", and a "Search" button.

Primjer 6. Stvaranje maske korištenjem konstrukcijskog pregleda (*Form Design*)

Ovaj način izrade maske omogućuje definiranje izgleda i svojstva maske i objekata koji se nalaze na njoj, ali u ovom pregledu (konstrukcijskom) nisu prikazani podaci iz odabranog izvora podataka.

Da bi se napravila maska u konstrukcijskom pregledu treba se na izborniku *Create*, na kartici naredbi *Forms* odabrati opcija *Form Design*. Time se otvara maska u *Form Design* pregledu.

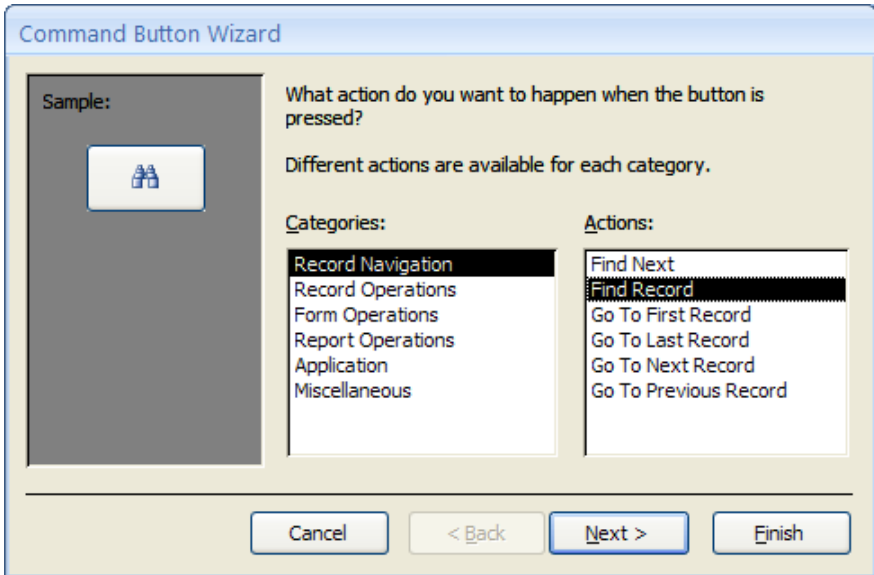

Otvara se prozor maske koji je prikazan u obliku rešetke te se otvaraju dva kontekstna izbornika: izbornik *Design* i izbornik *Arrange* (sličan izborniku *Arrange* koji je opisan kod pregleda *Layout* – glavna razlika je u kartici naredbi *Show/Hide* koja se pojavljuje u pregledu *Design* i služi za prikazivanje/skrivanje rešetke na maski, ravnala s lijeve i gornje strane maske, zaglavlja i podnožja maske i zaglavlja i podnožja izvještaja).

Izbornik *Design* obuhvaća kartice naredbi: *Font* (za obradu fonta odabranog objekta), *Gridlines* (za definiranje obruba, vrste, debljine i boje), *Controls* (za dodavanje objekata na masku), *Tools* (za dodavanje polja iz postojećeg izvora podataka, definiranje karakteristika maske ili objekta na maski).

Kartica naredbi *Controls* obuhvaća gotove objekte koji se mogu dodati na masku.

Objekt	Opis
Logo	Dodavanje logo slike poduzeća – otvara <i>My pictures</i> gdje traži sliku ili se slika potraži na mjestu gdje je spremljena. Odabirom ovog objekta automatski se otvara <i>Form Header</i> gdje se pojavljuje objekt logo u lijevom gornjem uglu.
Title	Naslov koji će se ispisati na ekranu; ovo je tip objekta <i>Label</i> koji je „zalijepljen“ na masku odnosno ne mijenja se njezin sadržaj. Odabirom ovog objekta automatski se otvara <i>Form Header</i> gdje se pojavljuje objekt Naslov – u kojeg treba upisati tekst naslova.
Page Numbers	Omogućuje upisivanje broja stranica, može se odabrati da li će se broj ispisivati u zaglavlju ili podnožju, format i poravnanje broja.
Date and Time	Omogućuje automatski prikaz datuma i/ili vremena.
Text Box	<i>Text box</i> je objekt čiji se sadržaj mijenja ovisno o zapisu izvora koji se prikazuje na maski. Prikazuje vrijednost iz polja određenog zapisa.
Label	<i>Labela</i> je objekt čiji se sadržaj ne mijenja, najčešće se koristi za opisivanje, dodavanje imena objektima te napomene.

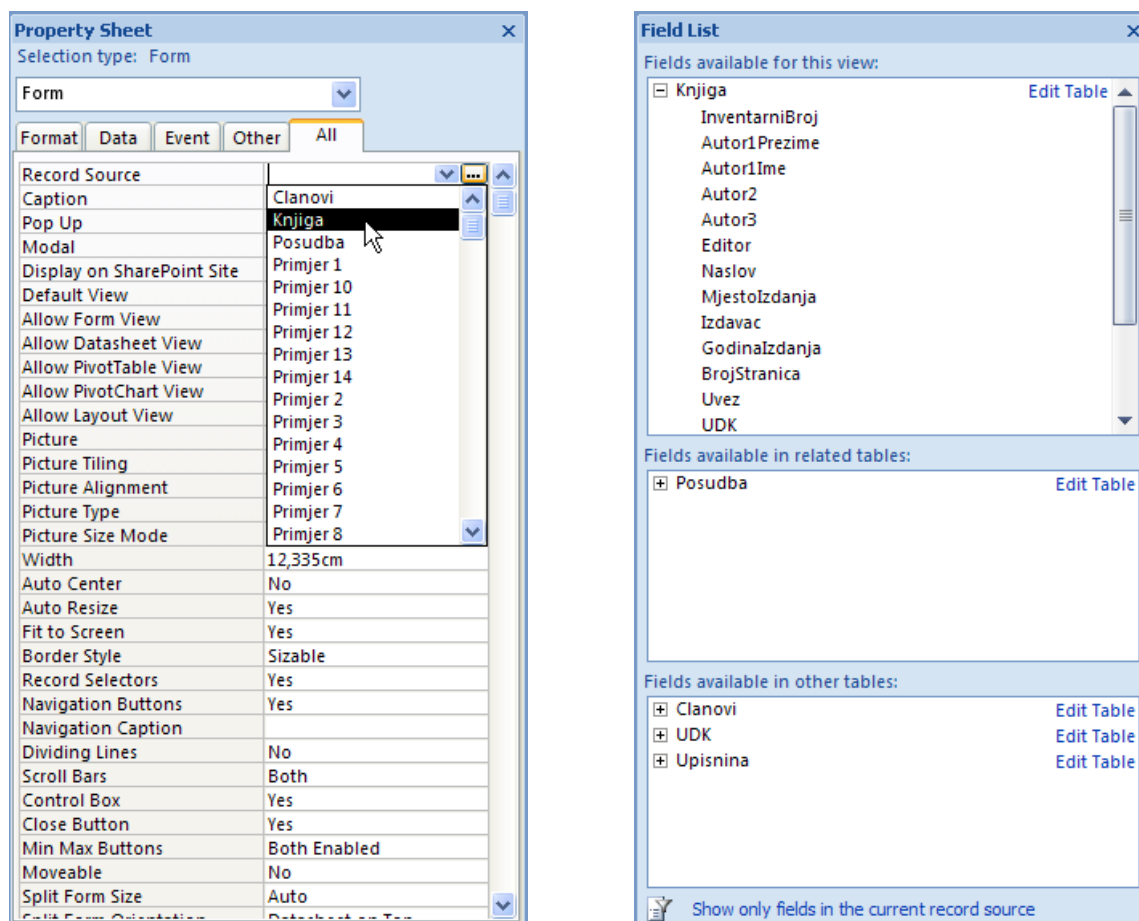
Objekt	Opis						
Button	<p>Omogućuje dodavanje akcijske tipke na masku. Akcijska tipka pokreće određenu akciju nakon njezine aktivacije. Odabirom ovog objekta s kartice naredbi <i>Controls</i> otvara se čarobnjak za izradu akcijske tipke. Čarobnjak sadrži tri koraka u kojima se odabire kategorija akcija, vrsta akcije, akcijskoj tipki se dodaje slika ili se mijenja tekst koji se ispisuje na njoj, da bi joj se na kraju dodijelilo ime.</p> 						
Combo box 	<p><i>Combo box</i> je vrsta listi koje se mogu koristiti u Accessu. <i>Combo box</i> je također prikazan pomoću pravokutnika, ali on sa svoje desne strane ima tipku sa strelicom prema dolje pomoću koje se otvara padajući izbornik, pa se zbog svojeg izgleda naziva i padajućom listom. <i>Combo box</i> služi za ispisivanje odabranog teksta/predefiniranog, ali dopušta nam i unos vlastitog. Odabirom ove opcije na kartici naredbi <i>Controls</i> otvara se prozor <i>Combo box Wizard</i> koji vodi kroz postupak stvaranja <i>combo boxa</i>, ili se može odabrati opcija da će korisnik sam definirati <i>combo box</i>.</p>						
List box 	<p><i>List box</i> je po izgledu i svrsi sličan <i>combo boxu</i> (s desne strane ima tipku sa strelicom gore i dolje, koje se izgube kada se veličina <i>list boxa</i> podesi tako da obuhvaća sve predefinirane vrijednosti) samo ne možemo dodavati novi tekst. <i>List box</i> se naziva i obična lista.</p>						
Subform 	<p>Omogućuje stavljanje podmaske u glavnu masku. Glavna maska može imati više podmaski, s time da glavna maska i podmaska moraju biti povezane.</p>						
Linija 	<p>Omogućuje stavljanje linije na površinu maske, može joj se mijenjati boja, debljina i vrsta.</p>						
Pravokutnik 	<p>Omogućuje stavljanje pravokutnika na površinu maske, može mu se mijenjati boja i vrsta ispune te boja, vrsta i debljina obruba.</p>						
Bound Object Frame 	<p>Služi za prikazivanje podataka koji su u tablicama zapisani u polju tipa podataka OLE.</p>						
Option Group 	<p><i>Option group</i> se na maski prikazuje kao pravokutnik koji sadrži jedno ili više <i>check box-a</i>, <i>option button-a</i> ili <i>toggle button-a</i>. Od svih opsijskih tipaka koje sadrži jedan <i>option grup</i> samo jedan od njih može poprimiti vrijednost <i>Yes</i>.</p>						
Check box 	<p>Omogućuju prikazivanje vrijednosti <i>Yes</i> i <i>No</i> iz određenog zapisa izvora.</p> <table border="1" data-bbox="384 1890 724 1995"> <thead> <tr> <th>Control</th> <th>Yes</th> <th>No</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Check Box</td> <td>☒</td> <td>☐</td> </tr> </tbody> </table>	Control	Yes	No	Check Box	☒	☐
Control	Yes	No					
Check Box	☒	☐					

Objekt	Opis						
Option button 	<p>Omogućuju prikazivanje vrijednosti <i>Yes</i> i <i>No</i> iz određenog zapisa izvora.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Control</th> <th>Yes</th> <th>No</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Option Button</td> <td>☒</td> <td>☐</td> </tr> </tbody> </table>	Control	Yes	No	Option Button	☒	☐
Control	Yes	No					
Option Button	☒	☐					
Toggle button 	<p>Omogućuju prikazivanje vrijednosti <i>Yes</i> i <i>No</i> iz određenog zapisa izvora.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Control</th> <th>Yes</th> <th>No</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Toggle Button</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> </tbody> </table>	Control	Yes	No	Toggle Button	☐	☐
Control	Yes	No					
Toggle Button	☐	☐					
Tab control 	<p>Omogućuje prikazivanje podataka u obliku kartica. Može se odabrati proizvoljan broj kartica, s time da Access automatski kreira dvije kartice. Nakon izrade kartica na njih se unose objekti za koje je predviđeno da se pojavljuju na određenoj kartici.</p> <div data-bbox="391 716 1045 1131"> </div>						
Insert page 	Omogućuje dodavanje novih kartica na <i>Tab control</i> .						
Insert Chart 	<p>Omogućuje umetanje grafikona na površinu maske. Odabirom ove opcije s kartice naredbi otvara se čarobnjak za izradu grafikona.</p> <div data-bbox="391 1332 1173 1836"> </div>						
Unbound Object Frame 	Omogućuje izradu objekata koji se stvaraju pomoću instaliranih programskih komponenta. /npr. može se koristiti za upisivanje matematičkih funkcija iz <i>Microsoft Equation</i> .						
Image 	Omogućuje preuzimanje slike spremljene na računalu.						

Objekt	Opis
Page break 	Omogućuju dodavanje prijeloma stranice, ova opcija korisna je za slučaj kada se maska ispisuje na papir.
Hyperlink 	Omogućuje da se klikom na link zapisan u ovom polju automatski otvara web preglednik s navedenom URL adresom.
Attachment 	Omogućuje prikazivanje podataka iz polja zapisa tipa podataka <i>attachment</i> . Ukoliko je u tom polju spremljena slika ona se u pregledu <i>Form View</i> direktno prikazuje, a za ostale vrste pridruženih datoteka vidi se samo ikonica koja upućuje na vrstu datoteke.

Prvi korak pri izradi maske u konstrukcijskom pregledu (*Design View*) je dodjeljivanje izvora maski. Na izborniku *Design*, na kartici naredbi *Show/Hide*, odabire se opcija *Property Sheet*. U prozoru *Property Sheet* po nazivu koji je ispisan u njegovom zaglavlju vidljivo je da je odabrana cijela maska (*Form*).

Izvor maski se dodjeljuje u grupi *All* u prvom polju *Record Source*. U tom polju s desne strane nalazi se strelica prema dolje kojom se otvara padajući izbornik. Taj izbornik sadrži popis svih mogućih izvora maske (tablice ili upiti). Odabirom naziva izvora u tom izborniku dodjeljuje se izvor maski.

Ukoliko se odabere opcija *Field List* s kartice naredbi *Show/Hide* prikazuju se mogući izvori (tablice) s popisom polja koje sadrže.

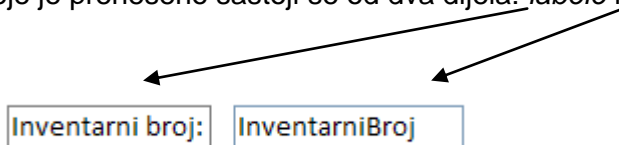
Ukoliko je u *Property Sheet* kao izvor odabran upit on je u prozoru *Field List* prikazan uz pomoć tablica koje obuhvaća.

Ukoliko se odaberu polja koja nisu obuhvaćena izvorom kojeg je korisnik definirao na početku Access sam prilagođava izvor u polju *Record Source*. Ukoliko se odaberu polja iz različitih tablica koje nisu povezane Access će automatski tražiti da se one povežu.

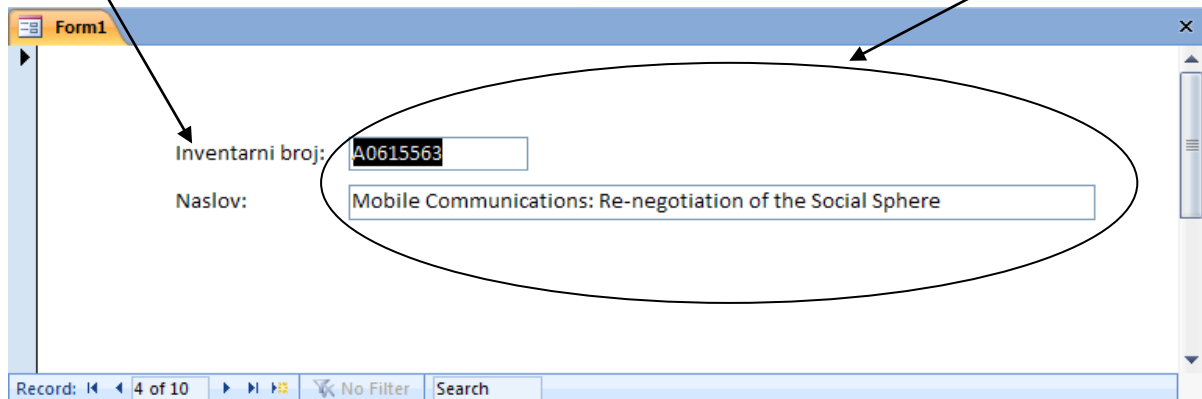
Polja koja se nalaze u izvoru (na popisu *Field List*) prenose se na radnu površinu.

Način na koji se prenose polja na radnu površinu: naziv polja odabere se u popisu u izvoru maske (*Field list*) drži se lijevom tipkom miša i nosi na radnu površinu. Na mjestu gdje se želi postaviti određeni objekt pusti se lijeva tipka miša.

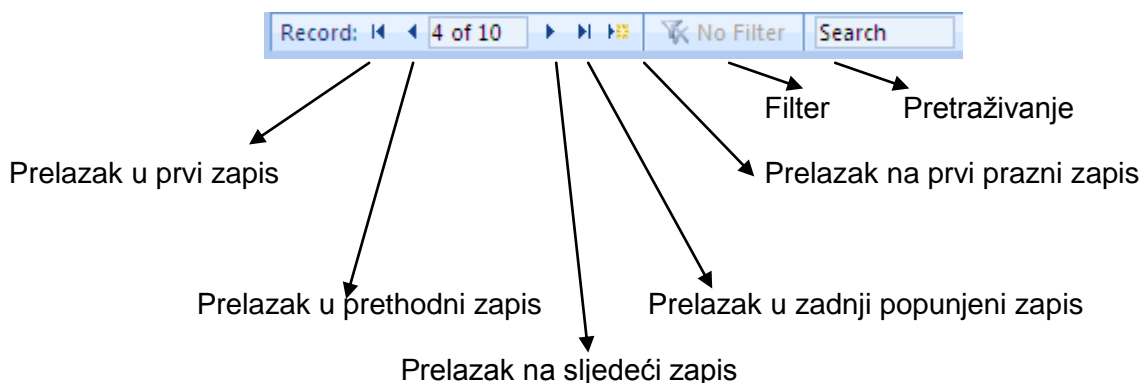
Polje koje je preneseno sastoji se od dva dijela: *labela* i *text box-a*.

Labela je dio koji se na maski ne mijenja, tekst koji se ispisuje na radnoj površini. Text box je dio koji se mijenja ovisno o zapisu na kojem se u izvoru nalazimo. Najbolja razlika vidi se ako se maska pregleda u pregledu svojstvenom maski (*Form view*).

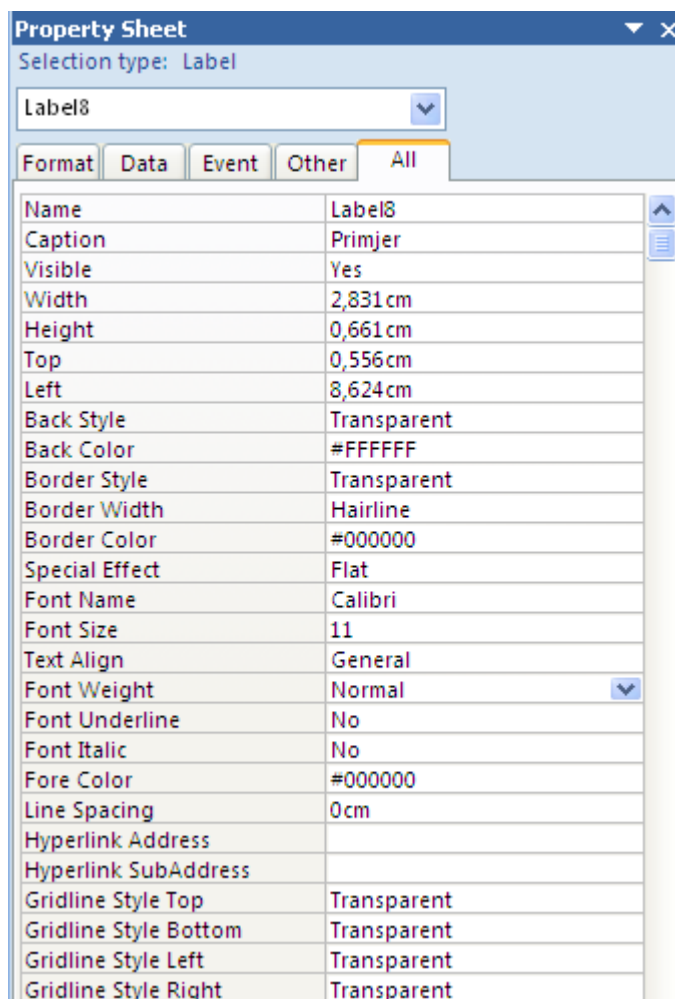
Prikazuje na kojem se zapisu od ukupnog broja zapisa nalazimo, na ovoj maski prikazan je četvrti zapis od ukupno 10 zapisa koji se nalaze u odabranom izvoru.

Labela je tekst koji se stavlja na radnu površinu i kao takav ne može se promijeniti. Osim preuzimanja *labela* iz izvora maske (zajedno s *text boxom*) ona se može i nacrtati pomoću opcije *Label* na kartici naredbi *Controls*.

Crtnje *labela* i određivanje postavki pomoću *Property Sheet-a*

U izborniku *Design*, na kartici naredbi *Controls* odabire se odabere ikona . Pokazivač miša se promijeni u *A. Pomoću njega na radnoj površini se nacrtava pravokutnik u koji se želi napisati tekst. Karakteristike *labela* mogu se mijenjati korištenjem prozora *Property Sheet* ili direktno korištenjem opcija na karticama naredbi uključenim na kontekstnim izbornicima vezanim uz izradu maski u *Design View-u* (izbornik *Design* i izbornik *Arrange*).

Primjer svojstva koje se mogu mijenjati u *Property Sheet*:

Name – dodjeljuje se ime *labeli*.

Caption – tekst koji se ispisuje u *labeli*.

Visible – da li je *labela* vidljiva ili ne.

Hyperlink Address i SubAddress – pozivanje na određenu web adresu.

Display When – u kojem pregledu se ispisuje *labela*.

Vertical – koliko je *labela* udaljena od lijevog kraja radne površine.

Top – koliko je *labela* udaljena od gornjeg ruba stranice radne površine.

Width – koliko je *labela* široka.

Height – koliko je *labela* visoka.

Back Style – *Transparent* (prozirna površina cijele *labela*) i *Normal* (poprima boju).

Back Color – odabir boje pozadine.

Special Effect – odabir specijalnih efekata za površinu *labela*; udubljenje, ispupčenje od površine i sl.

Border Style – odabir vrste obruba *labela*.

Border Color – odabir boje obruba.

Border Width – debljina obruba.

Fore Color – odabir boje fonta.

Font Name – odabir vrste fonta.

Font Size – odabir veličine fonta.

Font Weight – odabir debljine fonta (podebljanje).

Font Italic – da li je tekst *labela* u kurzivu.

Font Underline – da li je tekst *labela* podcrtan.

Text Align – poravnanje teksta *labela*.

Istovremeno određivanje postavki više objekata

Isto kao što se mogu definirati postavke jednog objekta (gore naveden primjer *labela*) mogu se na isti način definirati postavke većeg broja objekata istovremeno. Pomoću miša se nacrtava pravokutnik koji će obuhvatiti objekte koji se istovremeno žele mijenjati. Na prozoru *Property Sheet* u zaglavlju piše *Multiple Selection* što označava da se radi o selektiranju više objekata.

Crtanje *Text box*-a, *Combo box*-a i *List box*-a

Text box, *Combo box* i *List box* su objekti koji se razlikuju po svojem izgledu, a namjena im je ista (prikaz podataka). *Text box* je prikazan u obliku pravokutnika u kojem se ispisuju vrijednosti. *Combo box* je također prikazan pomoću pravokutnika, ali on sa svoje desne strane ima tipku sa strelicom prema dolje pomoću koje se otvara padajući izbornik. *Combo box* služi za ispisivanje odabranog/predefiniiranog teksta, ali dopušta nam i unos vlastitog.

List box je po izgledu isti kao i *combo box* (s desne strane ima tipku sa strelicom gore i dolje) samo ne možemo dodavati novi tekst.

Text box se na radnoj površini crta odabirom ikone s kartice naredbi *Controls*, *Combo box* odabirom ikone , a *List box* odabirom ikone .

Pošto imaju istu funkciju ovi objekti se mogu međusobno mijenjati, najčešće se *Text box* mijenja u *Combo box* ili *List Box*.

Pretvaranje *text box*-a u *combo box*

Označiti *text box* desnom tipkom miša : *change to – combo box*.

U prozoru *Property Sheet* mijenjaju se polja:

- *row source type*: odabiremo tip izvora: može biti *table/query* – tablica ili upit, *value list*: sami definiramo listu vrijednosti koja se ispisuje, *field list*: polja iz tablice ili upita
- *row source*: naziv tablice ili upita kada je u *row source type* stavljena *table/query* ili *field list*, ili vrijednosti liste odvojene točkom zarezom ako je u *row source type* stavljeno *value list*
- *bound column* – veza između dvije vrste izvora
- *column count* – koliko ima stupaca definiranih u listi
- *column widths* – širina kolona
- *column heads* – zaglavlje
- *listWidth* – koliko se podataka ispisuje u jednom retku
- *listRows* – koliko podataka se ispisuje u kolonama

Primjer: <i>SifraUpisnine</i> (u tablici <i>Clanovi</i>)	Primjer: <i>Jezik</i> (u tablici <i>Knjiga</i>)
control source: <i>SifraUpisnine</i>	control source: <i>Jezik</i>
row source type: <i>Upisnina</i>	row source type: <i>value list</i>
row source: <i>table/query</i>	row source: <i>HRV;Hrvatski;ENG;Engleski</i>
column count: 4	column count: 2
column heads:yes	column heads:no
bound column:1	bound column:1
list row:4	list row:3

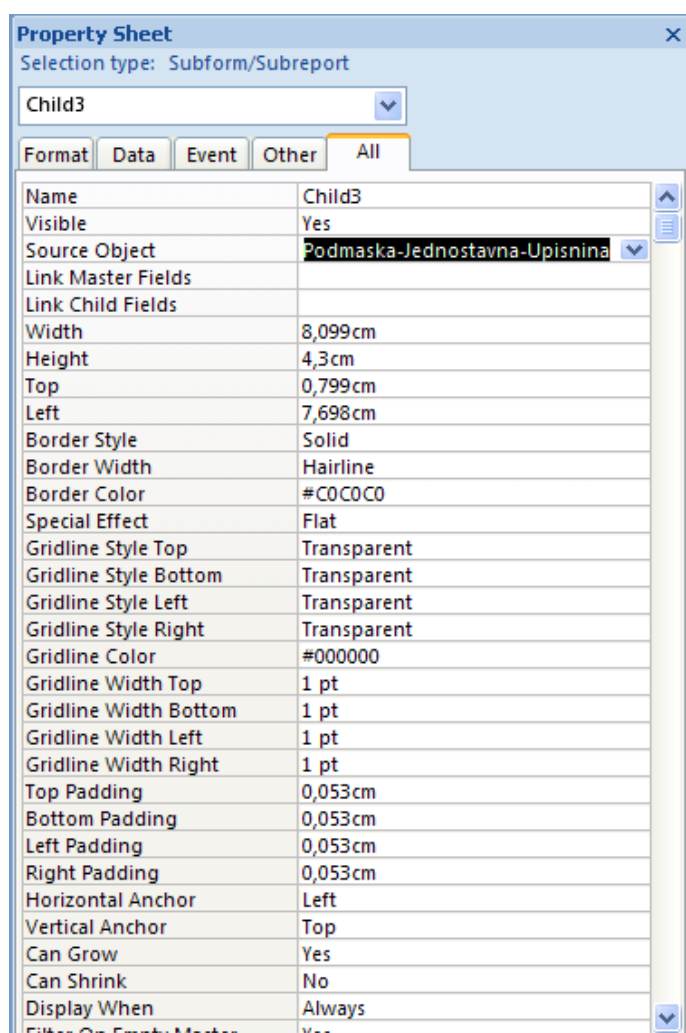
VRSTE MASKI

S obzirom na način prikaza podataka maska može biti **jednostavna ili kontinuirana**. Jednostavna maska prikazuje podatke iz jednog zapisa izvora dok kontinuirana maska prikazuje više zapisa iz izvora (najčešće sve zapise iz izvora).

Kada se maska izrađuje u *Design View*-u da bi se odredilo da li je maska jednostavna ili kontinuirana u prozoru *Property Sheet* u grupi *All* u polju *Default View* se, ukoliko se želi jednostavna maska, odabire opcija *Single Form*, ako se želi kontinuirana maska odabire se *Continuous Form*.

Postupak umetanja podmaske u glavnu masku

U jednu masku može se staviti više podmaski. Ona maska u koju se stavljaju druge maske naziva se **glavna maska (Master)**, a one koje se stavljaju u glavnu masku nazivaju se **podmaske (Child)**.

Podmaska se radi kao i glavna maska, razlika je u tome da se nakon izrade i spremanja podmaska stavlja u glavnu masku. Zbog toga u glavnoj maski treba rezervirati mjesto/prostor u kojem će se prikazivati sadržaj podmaske. Da bi se to napravilo treba otvoriti glavnu masku i u *Design view*-u pomoću ikone (*Subform/Subreport*) s kartice naredbi *Controls* (izbornik *Design*), na radnoj površini nacrtati prostor u koji će se umetnuti podmaska.

Nakon toga se taj prostor selektira te se pomoću prozora *Property Sheet* odabere podmaska koja se umeće.

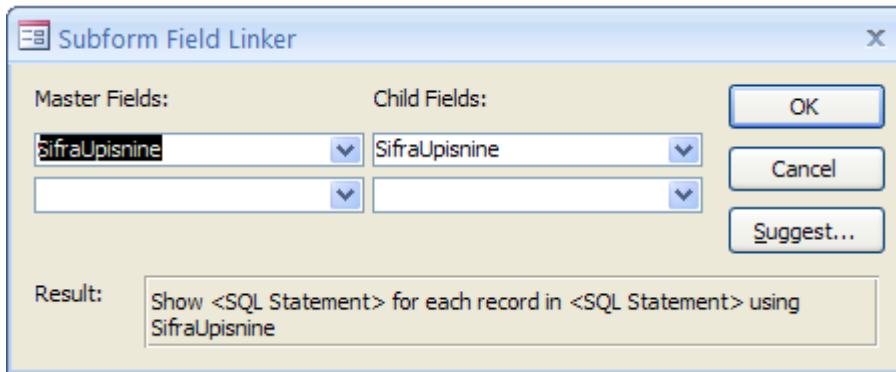
Da bi se definirala podmaska koja će se umetnuti u glavnu masku koristi se polje *Source Object*. Tu se pomoću padajućeg izbornika odabire podmaska koja se umeće u odabrano područje.

Zadnji korak kod umetanja podmaske u glavnu masku je povezivanje izvora glavne maske i podmaske.

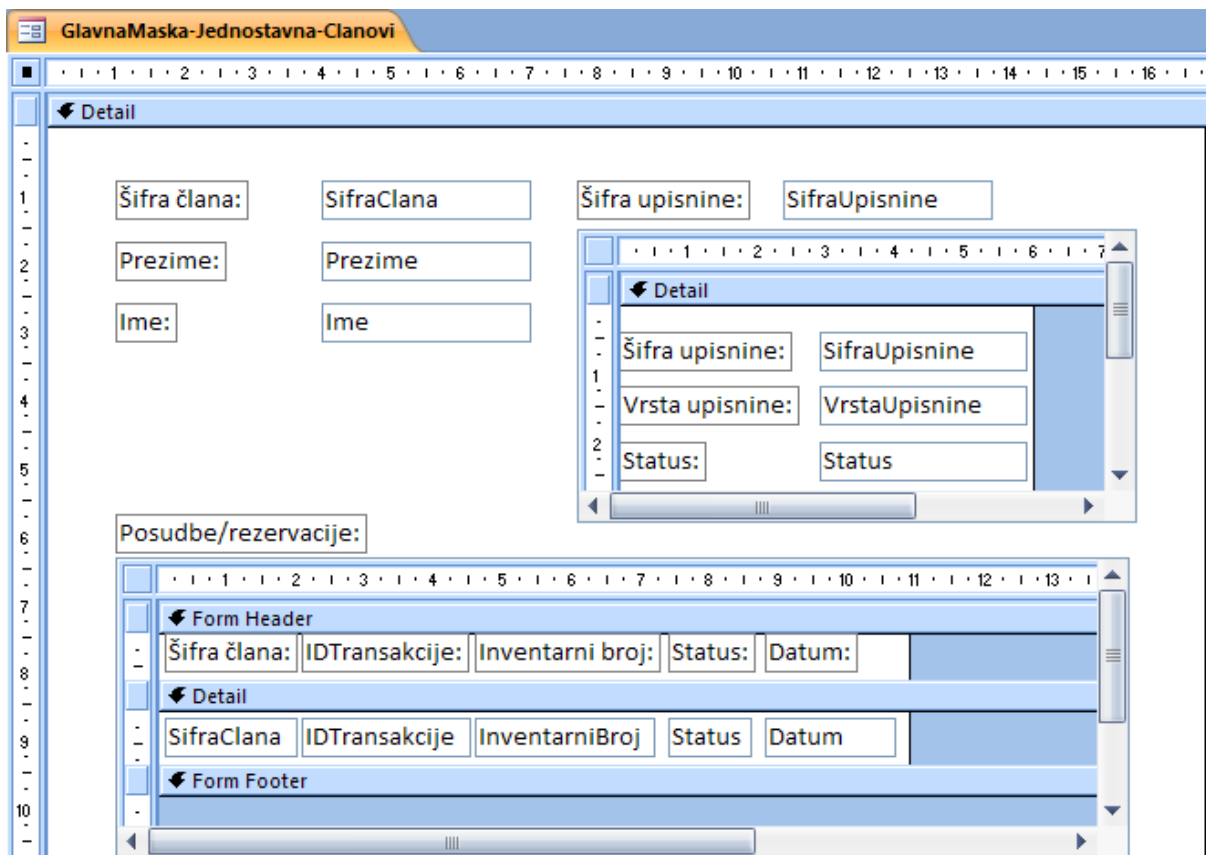
Povezivanje se radi pomoću polja *Link Child Fields* ili *Link Master Fields*.

Time se otvara prozor *Subform Field Linker* u kojem se definiraju povezna polja izvora maske i podmaske.

Access najčešće sam ponudi koja bi polja mogla biti povezna. Ako pak ne ponudi onda se s lijeve strane odabiru povezna polja iz glavne maske, a s desne strane iz podmaske.

Pregled glavne maske (s umetnutim podmaskama) u *Design View-u*

Pregled glavne maske (s umetnutim podmaskama) u *Form view-u*

GlavnaMaska-Jednostavna-Clanovi

Šifra člana: 0012228688 Šifra upisnine: 11

Prezime: Mekovec

Ime: Danijela

Šifra upisnine: 11

Vrsta upisnine: REDOVNA

Status: STUDENT

Iznos upisnine: 80,00 kn

Record: 1 of 1 No Filter

Posudbe/rezervacije:

Šifra člana:	IDTransakcije:	Inventarni broj:	Status:	Datum:
0012228688	3	A1017682	R	14.2.2013
0012228688	10	A0314278	S	5.4.2013
0012228688	(New)			

Record: 1 of 2 No Filter Search

Record: 17 of 19 No Filter Search